

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансового менеджменту та фондового ринку
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності «072, Фінанси банківська справа та страхування"
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Фінансовий та страховий менеджмент»
(назва магістерської програми)

на тему: «Управління фінансами страхової компанії»
(назва теми)

Виконавець:

Студентка фінансово-економічного
факультету
Погоріла О.Г
(прізвище, ім'я, по батькові) _____
/підпис/

Науковий керівник:

К.е.н., професор
(науковий ступінь, вчене звання)
Величко Г.О
(прізвище, ім'я, по батькові) _____
/підпис/

ОДЕСА – 2018

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми : визначення основних тенденцій розвитку страхового ринку України та окремих страхових компаній на сучасному етапі, поглиблення теоретичних засад щодо управління фінансовими ресурсами страховика та ін .

Мета дослідження на основі узагальнення теоретичних доробок у теорії страхування та теорії управління розробка практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами страхової компанії.

Завдання дослідження:

- описати сутність системи управління фінансами страхової компанії;
- дослідити особливості та структуру управління фінансами страхової компанії;
- проаналізувати методичні підходи до оцінювання управління фінансами страхової компанії; склад, структуру та динаміку фінансів страхової компанії «Княжа»; інвестиційний дохід та рівень банкрутства; прибутковість; фінансову стійкість та платоспроможність.
- запропонувати напрямки удосконалення управління фінансовими ресурсами страхової компанії «Княжа»;
- обґрунтувати можливість імплементації зарубіжного досвіду управління фінансами страхових компаній.

Об'єкт дослідження процес управління фінансами страхової компанії «Княжа».

Предмет дослідження комплекс теоретичних та методичних положень з приводу управління фінансами страхової компанії «Княжа»

Методи дослідження теоретичною та методологічною основою даної кваліфікаційної роботи стали фундаментальні положення теорії фінансів та страхування. Для досягнення визначеної теми

Інформаційну базу дослідження складають наукові праці вітчизняних та зарубіжних економістів з теорії страхового ринку; наукові та практичні дослідження з питань здійснення страхових операцій , законодавчі та нормативні акти, що регулюють діяльність страхових компаній в Україні, звітні дані діяльності страхової компанії «Княжа», науково методична література, матеріали періодичних видань.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи становить 98 сторінок. Робота містить 18 таблиць, 20 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «*Теоретичні основи управління фінансами страхової компанії*» розглянуто сутність системи управління фінансами страхової компанії, особливості та структуру управління фінансами страхової компанії, перестраховування як метод управління фінансами страховика.

У другому розділі «*Оцінювання управління фінансами страхової компанії «Княжа»*» проаналізовано аналіз фінансового стану страхової компанії «Княжа», дієвість та оцінювання системи управління фінансами страхової компанії «Княжа».

У третьому розділі «*Удосконалення управління фінансами страхової компанії «Княжа»*» запропоновано напрямки підвищення ефективності управління фінансами страхової компанії «Княжа», розроблені рекомендації щодо прогнозування фінансового стану страхової компанії «Княжа».

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Фінансові ресурси страхової компанії постійно знаходяться в русі і являють собою фінансові потоки. Потік фінансових ресурсів – це різниця поступлення та витрачання фінансових ресурсів за відповідний період часу, незалежно від джерел їх утворення.
2. Страхова компанія «Княжа» надає послуги страхування переважно за участю страхових посередників – брокерів – що сприяє підвищенню якості страхових послуг для клієнтів, а також допомагає максимальному розповсюдженню страхових продуктів компанії по всій території країни.
3. Активи страхової компанії «Княжа» за період з 2013-2017 рр. зросли на 68%, зібрані страхові премії також зросли на 61%. В той же час спостерігається незначне падіння валового прибутку, при падінні показника виплат страхових премій на 68%.
4. Одним з основних факторів зміни розміру власних коштів є наявність нерозподіленого прибутку або непокритого збитку, який встановлює залежність надійності страхової компанії від результативності її діяльності. Найбільш загальною характеристикою результативності фінансово-господарської діяльності страхової компанії є прибуток. Чистий дохід від реалізації продукції збільшився на 7,3%, Чисті зароблені страхові премії теж мають приріст у 7,3%.
5. Був проведений фінансовий аналіз діяльності страхової компанії на основі його фінансової звітності. Використовуючи дані поточної бухгалтерської звітності, було проаналізовано майновий стан для страхової компанії «Княжа», а також зміни, які мають місце в складі і джерелах формування активів, фінансової стійкості і платоспроможності.

АНОТАЦІЯ

Погоріла О.Г «Управління фінансами страхової компанії»,

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності
«072 Фінанси, банківська справа та страхування»
за магістерською програмою
«Фінансовий та страховий менеджмент»,
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – процес управління фінансами страхової компанії.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти управління фінансами страхової компанії, а саме: сутність, особливості та структура управління фінансами страхової компанії.

Проаналізована оцінка фінансового стану страхової компанії «Княжа», а саме: загальна характеристика страхової компанії, аналіз фінансових показників, рівень платіжеспроможності, ліквідності, фінансової стійкості, оцінка стану управління фінансами страхової компанії «Княжа».

Запропоновано основні напрямки удосконалення управління фінансовими ресурсами страхової компанії «Княжа».

Ключові слова: страхування, управління фінансами страхової компанії, фінансові показники, страхова компанія «Княжа».

ANNOTATION

Pogorelaya Oksana «Financial Management of Insurance Company»,

Master's degree thesis in «072 Finance, Banking and Insurance»
based on the program of
«Financial and insurance management»,
Odessa National Economic University
Odessa, 2018

This thesis consists of three chapters. Object of research is a process of financial management of the insurance company.

The Master's thesis deals with theoretical aspects of financial management in the insurance company, namely: peculiarities and structure of the insurance company.

Not only does this thesis paper describes financial status of the insurance company “Knyazha” such as: general characteristics of the insurance company, analysis of financial indicators, level of solvency, liquidity, financial stability, assessment of the financial management, but also it presents main directions of improvement of management of financial resources of the insurance company “Knyazha”.

Keywords: insurance, financial management of the insurance company, financial indicators, insurance company "Knyazha".

Проблема вдосконалення управління фінансами страхових компаній привертає все більшу увагу представників фінансової науки. Дослідження проблем та перспектив управління фінансами вітчизняних страхових компаній здійснювалися такими вченими, як С. Кленін, С. Оксанич, О. Паращак, Є. Білий, Н. Нагайчук, І. Бланк та інші. Але їх дослідження стосувалось здебільшого макрорівня, а саме організації фінансів у страховій галузі в цілому. Що стосується управління фінансами на локальному рівні, на рівні конкретного господарського суб'єкта, тобто страхової компанії – такі дослідження практично не проводились. Це зумовлює беззаперечну актуальність даного дослідження.

Управління фінансами – це цілеспрямоване формування процесу перерозподілу фінансових ресурсів між різними суб'єктами фінансової системи і в середині них, діяльність по залученню та ефективності використання фінансових ресурсів.

Вся сукупність фінансових відносин, які опосередковують кругообіг грошових коштів страхової організації по економічному змісту ділиться на кілька груп.

Це - грошові відносини між:

1. Засновниками страхової компанії в процесі формування статутного фонду страховика. Враховуючи специфіку страхової діяльності, держава закріплює вимоги мінімального розміру статутного фонду, який є однією з умов платоспроможності страховика.

2. Страховою організацією та її акціонерами в частині випуску і розміщення акцій, формування резервного фонду, розподілу прибутку та виплати дивідендів за акціями. (В Україні, як і в більшості інших країн основу страхової системи становлять компанії у вигляді акціонерних товариств - відкритих і закритих, переважають акціонерні товариства закритого типу).

3. Страховиком і страхувальником з приводу надання страхового захисту. Страхувальники, оплачуючи страхову премію, набувають страховий захист, а страховик отримує джерело для гарантованого виконання своїх зобов'язань, формуючи з отриманих коштів страхові резерви.

4. Страховиками і страховими посередниками.

Під структурою компанії розуміються насамперед зв'язки, що існують між різними частинами організації для досягнення її мети. Це поділ роботи на окремі завдання, що виконуються керівництвом, галузевими та функціональними управліннями (департаментами), відділами, секторами й іншими підрозділами центрального офісу та регіональної мережі компанії.

Структура органів управління страховою компанією залежить від того, в якій організаційній формі її створено. Оскільки більшість страховиків України мають статус акціонерного товариства, то з урахуванням особливостей Закону України "Про господарські товариства" вищим органом управління є загальні збори акціонерів, якими обирається Рада директорів, що створює правління та обирає голову правління.

Страхова компанія включає власне страхову, інвестиційну та фінансову підсистеми. Специфіка її діяльності зумовлює потребу в особливому управлінні фінансами.

Зовнішнє середовище охоплює зв'язки з клієнтами, партнерами, акціонерами. Внутрішнє середовище являє собою взаємодію в часі структурних підрозділів, що контактують для прийняття управлінських рішень з фінансових та організаційних питань: бухгалтерія, відділ контролінгу, відділ інвестицій, відділ ризик-менеджменту, страхові підрозділи, філії.

Фінансовий менеджмент – система відносин, з приводу залучення і використання фінансових ресурсів. У рамках фінансового менеджменту вирішуються питання про величину і склад активів, про структуру джерел фінансування діяльності страхової компанії, про організацію поточного і перспективного управління фінансовою діяльністю.

Структура органів управління страховою компанією залежить від того, в якій організаційній формі її створено. Оскільки більшість страховиків України мають статус акціонерного товариства, то з урахуванням особливостей Закону України «Про господарські товариства» вищим органом управління є загальні збори акціонерів, якими обирається Рада директорів, що створює правління та

обирає голову правління. Детальніше розглянемо організаційну структуру на прикладі страхової компанії «Княжа». На сьогоднішній день загальна структура компанії поділена на чотири блоки.

Отже, в страховій компанії створено відділ по управлінню фінансами, до якого входить також бухгалтерія, управління актуарними розрахунками, та управління бізнес аналізу.

Для кращої роботи страхових компаній можна запропонувати також інший розподіл організаційної структури страхової організації, який є більш простішим. Основними і декларованими метою і завданням організації є збільшення зборів премій.

Отже, можна зробити висновок про те, що структура управління фінансами страховика визначається в залежності від того, в якій організаційній формі її створено. Більшість страховиків України мають статус акціонерного товариства і вищим органом управління є загальні збори акціонерів, якими обирається Рада директорів. Також наведена організаційна структура страховика, яка складається з директора, бухгалтерії, адміністрації та трьох основних управлінь: маркетингу, андерайтингу та виконання зобов'язань, які є основними в роботі над управлінням фінансами компанії. Для стимулу роботи працівникам запропоновані премії та комісійні.

Від обґрунтовано спланованої моделі діяльності страховика залежать фінансова стійкість і прибутковість страхової компанії. Фінансова стратегія і фінансове планування охоплюють такі важливі напрями:

- планування асортименту страхових послуг і формування страхового портфеля;
- розробку найкращої інвестиційної стратегії, тобто розміщення тимчасово вільних грошових коштів страховика;
- оцінку та прогнозування поточного фінансового стану страховика;
- планування поточної діяльності страховика та складання бізнес-плану;
- план-прогноз розширення діяльності страхової компанії.

За обсягом страхового портфеля розраховується такий показник, як рівень охоплення страхового поля (під страховим полем розуміють максимальну кількість об'єктів, що можуть бути охоплені тим чи іншим видом страхування). Він визначається як відношення фактично застрахованих об'єктів до їх можливої кількості, тобто відношення страхового портфеля до страхового поля, виражене у відсотках. Цей показник дає можливість спрогнозувати перспективи розвитку окремих видів страхування на кожному окремому сегменті ринку.

Асортимент страхових продуктів вважається раціональним та ефективним для страховика, якщо він зорієнтований одночасно на надання якісних та не дорогих і багатофункціональних страхових послуг. Разом із тим, кожний страховий продукт повинен відрізнятися від вже існуючих, задовольняти сучасні потреби страхувальників, бути зручним і простим для розповсюдження й обслуговування та привабливим для великої кількості споживачів.

В основі формування сукупного фонду страхових премій лежить ціна страхової послуги, яка виражається через страховий тариф. Якщо тарифна ставка розрахована правильно, то зібрані страховиком страхові премії і створені страхові резерви є достатніми як для виконання страхових зобов'язань, так і для забезпечення фінансової стійкості та платоспроможності страховика.

Отже, фінансовий стан страхової компанії «Княжа» є досить стійким. Разом з тим, як показують результати проведеного аналізу, страхова компанія має в своєму розпорядженні ще достатніми резервами для істотного поліпшення свого фінансового стану.

Для цього необхідно більш оперативно реагувати на кон'юнктуру ринку; прагнути до скорочення кредиторської заборгованості, тому що вона може бути наслідком збільшення оборотних коштів, а це не є перспективним джерелом поповнення оборотного капіталу і збільшення більш ліквідних активів. У фінансовій політиці товариства необхідно переглянути програму дій з можливим ефектом в майбутньому, основною метою якої є забезпечення необхідними і

досить грошовими ресурсами, отримання прибутку, а відповідно розгляд факторів, що впливають на прибуток.

Для поліпшення фінансового стану та розвитку страхового товариства «Княжа» слід надати такі рекомендації:

- встановити норми розміщення активів, мінімальні і максимальні квоти, перелік активів, що покривають страхові резерви;
- необхідним є підвищення фінансової грамотності населення;
- доцільно було б переглянути структуру активів страховиків, спрямованих на формування резервів новими об'єктами інвестування;
- дозволити використання коштів страхових резервів для укладання кредитних договорів із фізичними та юридичними особами;
- зростання обсягу страхових премій на 15-20% та відповідно страхових резервів;
- зменшення обсягу адміністративних витрат та витрат на збут шляхом перегляду їх структури;
- перегляд інвестиційних проектів та формування оптимального інвестиційного проекту з метою зростання доходів від фінансової діяльності;
- планування та моніторинг щодо формування чистого прибутку компанії шляхом зменшення факторів, що впливають на від'ємний результат основної операційної діяльності;
- підвищення показника фінансової стійкості страховика за рахунок управління дебіторською заборгованістю та грошовими коштами компанії;
- підтримання належного рівня платоспроможності;
- контроль за розмірами залученого капіталу товариства;
- розгляд питання щодо збільшення статутного капіталу шляхом емісії чи залучення додаткового капіталу задля підвищення показника та коефіцієнта фінансового потенціалу розвитку;
- розширення асортименту послуг, що надаються;
- вдосконалення системи оплати праці;
- вдосконалення менеджменту на різних рівнях;

- впровадження зарубіжного досвіду організації страхування і ефективного функціонування страхового ринку, оскільки страхові компанії в розвинутих країнах добре знають сильні і слабкі сторони клієнтів, мають певний досвід ринкових перетворень, вимушені постійно оцінювати ризик і прогнозувати страхові події, розробляти рекомендації по підвищенню ефективності роботи страховиків і страхувальників та по виконанню страхових зобов'язань по укладених договорах;

- побудова розгалуженої мережі індивідуального обслуговування, пошук та розробка нових видів страхування;

- зміцнення та вдосконалення організаційно-територіальної мережі.

Вказані пропозиції щодо розвитку страхової компанії «Княжа» вплинуть на підвищення прибутковості компанії, а отже, і ефективності її діяльності, покращення її фінансових показників.